

Η ΑΠΑΤΕΣ ΕΝΟΣ ΝΕΟΥ ΣΤΑΒΙΣΚΥ

Ο "ΒΑΣΙΛΕΥΣ,, ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΚΑΠΗΛΩΝ

Το συνταρακτικό σκάνδαλο της «Υποθέσεως Ρόγκερς». Τα «ιερά λείψανα» του Ουίλλιαμ Πέν. Το ξύλινο φτυάρι του ίδιου του της Φιλαδελφείας. Το φανάρι του ποιητού Γκραβί. Το χειρόγραφο του «Χαμένου Παραδείσου». Το πολύκροτο σκάνδαλο των χειρογράφων του Σαίξπηρ, κλπ.

ΙΣ αρχές της περασμένης εβδομάδος ξέσπασε ξαφνικά στο Λονδίνο ένα συνταρακτικό σκάνδαλο, που δεν άργησε κι' αυτό να πάρη τις τρομακτικές διαστάσεις της: «Υποθέσεως Σταβίσκιν». Ο κόσμος όμως που άναστατώνεται αυτή τη φορά δεν άναστατώνεται με τις Τράπεζες και το Χρηματιστήριο: «Ηταν ο κόσμος των καλλιτεχνών, των αρχαιολόγων και των φιλοτέχνων.

Ποιός ήταν τώρα ο "Άγγλος Σταβίσκιν"; Ένας σατανικός άνθρωπος, έξυπνος, επιδέξιμος και τομήρης σ' άφραστο σημείο. Ένας άσυγκριτος άπατενας! Τον λένε Χούντερ Ρόγκερς και είναι ο μεγαλύτερος αρχαιοκάπηλος του κόσμου.

Ο Ρόγκερς είχε την κωνικότητα των «άσων» του έγκληματος και της απάτης. Έχει ακόμη και το πακνί-

κο 'Αγγλικό χιούμορ, που περιβάλλει με μία λεπτή ειρωνεία ακόμη και τις πιο τραγικές υποθέσεις. Άκούστε λοιπόν τι δήλωσε προς τους δημοσιογράφους, μετά την πολύχρονη σύλληψή του, αυτός ο τρεφερός "Άγγλος άπατενας.

—Δεν είμαι αρχαιοκάπηλος, τζέντλεμαν! Είμαι ένας μανιώδης συλλέκτης έργων τέχνης, σπανίων χειρογράφων και αρχαιολογικών ευρημάτων. Μά, τί τά θέλετε; Δεν είναι εύκολο πάντα να βρούμε κανείς χειρόγραφο του Σαίξπηρ ή αρχαία αγάλματα και άγγεια ανυπολόγιστου αξίας. Γι' αυτό κι' εγώ θέλησα να βρω ένα μέσο για να εύρισκώ στην παγκόσμια πελατία μου. Έβριζα διάφορα εσπάνια λείψανα του παρελθόντος, με παλιά βιβλία, με τέτοιο τρόπο, ώστε η αξία των έργων μου ήταν πάντα αναμφισβήτητη! Έπειτα, δεν έγγινόμην ποτέ για την αθηνικότητά τους. Τά έδειχνα μόνο στους πελάτες μου και τους ζητούσα τη γνώμη τους. "Ε, λοιπόν, θα τό πιστεύετε; Δεν υπάρχον πιο άφελεις και πιο ματαιόδοτοι άνθρωποι από τους συλλέκτες. Μόνοι τους έφερναν στην παγίδα και πλήρωναν όλα κι' όλα για ν' αποκτήσουν τά «αριστουργήματά» μου και κάθε παλιό και σπάνιο αντικείμενο, που άντικε σ' ένα ιστορικό πρόσωπο ή σ' έναν μεγάλο καλλιτέχνη...

Τι διαβολόάνθρωπος αυτός ο Ρόγκερς; "Η απάτες του είναι ανεκδιήγητες. "Ας αρχίσουμε από την τελευταία, την πιο συνταρακτική, μά και την πιο άτυχη.

Στις αρχές, λοιπόν, του περασμένου Μάρτη, όλεις ή επιμελείδες του Λονδίνου άνήγγειλαν μία έκπληκτική είδηση, που άναστατώνει τον διεθνή κόσμο των συλλεκτών. Στη σοφίτα ενός παλιού σπιτιού του Λονδίνου, που άντικε σε μία οικογένεια «Κονάκερ», δηλαδή των πρώτων άποίκων της 'Αμερικής, βρέθηκε ένας σιδερένιο μπουβίλο, του οποίου κάτοχος ήταν ο Ουίλλιαμ Πέν!

Μά πως; Δεν ξέρετε ποιος είναι ο Ουίλλιαμ Πέν; Περίεργον! Είναι ένα είδαλο των "Άγγλων και των 'Αμερικανών. Ο Ουίλλιαμ Πέν ήταν ένας "Άγγλος «Κονάκερ», που έζησε από τό 1644 ως τό 1718 και ίδρυσε στην 'Αμερική την άποικία της Πενσυλβανίας και την Φιλαδέλφεια.

Μέσα, λοιπόν, στο σιδερένιο μπουβίλο αυτού του μεγάλου "Άγγλου βρέθηκαν διάφορα γραμμάτια ύψηλων προσώπων της εποχής του, μεγάλης αξίας, καθώς και ή προσοπογραφία της λαικής Τζουλιάνας Πέν, έργο του μεγάλου ζωγράφου Ρόμνι, όπως και τό ξύλινο φτυάρι του Πέν, τό φτυάρι που μεταχειρίσθηκε για ν' άνακατέψη τή λάσπη, όταν άρχισε να χιζή την πόλι της Φιλαδέλφειας!...

Φαντάζεσθε λοιπόν τί θόρυβο που προκάλεσε μία τέτοια είδηση. "Ολοι οι αρχαιοπόλοι της Νέας 'Υόρκης πήραν τό πρώτο ύπερωκεάνιο και ξεπάρκαζαν στο Λονδίνο, μαζί κι' ένα πλήθος από βαθύπλουτους εγγλέζους, μανώδεις συλλέκτες σπανίων αντικειμένων. Έπειτα, ήταν ύπόθεσις γρήγορη για τους 'Αμερικανούς. Θ' άφηναν τους ξένους ν' αποκτήσουν αυτά τά «ιερά λείψανα» του μεγάλου «Κονάκερ», του ένδικου ήρώος των, του Ουίλλιαμ Πέν;

Τά γραμμάτια λοιπόν που βρέθηκαν μέσα στο σιδερένιο μπουβίλο αγοράσθηκαν σαν καμιάτα χρυσάφι από τους διαφόρους συλλέκτες. "Η προσοπογραφία της λαικής Πέν αγοράσθηκε από έναν πολυκατοικμυριοχό άπόγονο της, αντί 100.000 δολαρίων και τό σιδερένιο μπουβίλο του Ουίλλιαμ Πέν σημειώσε ένα καταληκτικό ρεκόρ. Αγοράσθηκε αν-

τί ενός έκατομμυρίου δολαρίων από τον δήμο της Φιλαδέλφειας. Τό ποσόν αυτό συγκεντρώθηκε με έράνους μεταξύ των κατοίκων της πόλεως. Κι' έτσι τό ξύλινο φτυάρι τοποθετήθηκε επίσημως στην μεγάλη αίθουσα της δημαρχίας, μέσα σε μία χρυσάλλινη βιτρίνα, για νά μπορούν νά τό θαυμάσουν όλοι οι πολίτες!...

Πριν όμως περάσει λίγος καιρός, έγινε πάλι μία νέα ανακάλυψη. Σ' ένα άλλο παλιό σπίτι βρέθηκε ένα σαρκοφωρμένο κούβιο με διάφορα χειρόγραφα του ποιητού Μίλτονος, καθώς και όλόκληρο τό χειρόγραφο του «Χαμένου Παραδείσου». Επίσης βρέθηκαν διάφορα γραμμάτια με την ύπογραφή του Ουίλλιαμ Πέν, του Βενιαμίν Φραγκλίνου και του ίδιου του Μίλτονος, όπως κι' ένα φανάρι, που τό μεταχειρίζονταν ή νύχτα στο δρόμο ο περίφημος ποιητής Γκραβί.

Αυτή τη φορά τό παλιό κούβιο κι' όλο τό περιεχόμενό του αγοράσθηκε από τον σέρ Μπέρτραντ Κρόσφιλντ, έναν από τους πλουσιότερους και πανίσχυρους «Κονάκερς» της 'Αγγλίας. Ο σέρ Κρόσφιλντ ήταν πρόεδρος της λέσχης του Τζόντμαν, όπου άκριδώς είναι ο τάφος του Ουίλλιαμ Πέν και της γυναίκας του. Όσο για την αξία του, έφτασε τίς πέντε χιλιάδες λίρες στερεής.

Από τη στιγμή αυτή ο Ρόγκερς, ο διαβολόάνθρωπος που έκανε αυτές τίς μεγαλοφρενείς απάτες, έγρασε πια τά λογάκια του και χωρίς καμιά προσοχή, συνέχισε τό ξεγέλασμα των πελατών του.

Ο Χούντερ Κάρολος Ρόγκερς, μία μέρα δεν διάσπεσε ν' άναγγείλ η ότι είχε στην κατοχή του 150 χειρόγραφα του Σαίξπηρ! Διότι... Αυτή ή είδησις άναστάωσε τους καλλιτεχνικούς κύκλους της Ελβετίας, γιατί μέχρι τότε δεν ύπάρχον παλιά μόνο πέντε άριδες γραμμένες με τό χέρι του Σαίξπηρ. Τους έπαινερονοσε «Κίνκον» του 'Αβον. Ο Ρόγκερς είχε και μία όλόκληρη συλλογή από βιβλία και διάφορα άλλα αντικείμενα του σπιτιού του Σαίξπηρ, καθώς και όλα τά έπιπλα του γραφείου του! Ο αρχαιοκάπηλος έλεγε ότι τόσιν τά χειρόγραφα, όσο και τ' άλλα αντικείμενα, του τά είχε δώσει μία συγγενής του, κάποια «μισέρι» Χάλ, που ύπερηφανεύονταν ότι ήταν άπόγονος του Σαίξπηρ, γιατί ή κόρη του ποιητού είχε παντρευθή τον δόκτορα Χάλ.

Γιά νά πείση δέ περισσότερο τους βαθύπλουτους συλλέκτες, που είχαν πλείους κιόλας στό κατόστημά του για νά ίδουν αυτούς τους «εθναυρούς», ο Ρόγκερς τους έδειχνε ένα κτηνισμένο γραμμά κάποιοι Σοίμερ, ο όποιος έλεγε ότι είχε κρυψει στην αυλή του σπιτιού του στο Βυρβικσάιρ τά χειρόγραφα του Σαίξπηρ, για νά τά πλυνθή από τά χέρια του περιφημου Τζόν 'Ιρελαντ, ενός πλαστογράφου, ο όποιος άπειμειτό των καλλιγραφικών χαρακτήρα του μεγάλου ποιητού!...

Διεβελλώσεως λοιπόν τους πελάτες του ότι είχε πάει μονάχος στο Βυρβικσάιρ και ότι ύστερ' από πολλές άνακαταγές, είχε ανακαλίψει τό πολυτίμο κούβιο. Τους έδειχνε μάλιστα και μερικές μοναχισμένες περιγραμμές, με τίς όποιες ήταν τυλιγμένα τά χειρόγραφα...

Γιά κακή του τύχη όμως, κάποιος διαβολόμένος αρχαιοσύλαξ βγήκε στη μέση, ύστερ' από λίγες μέρες, και σε μία έπιστολή του, που δημοσίευσσε στους «Τάιμς», έλεγε καθαρά και ξάστερα ότι όλεις αυτές ή ύποθεσις ήταν παρωπώθη, γιατί ή κόρη του δόκτορα Χάλ δεν ήταν άποκτήσιμη παιδί κι' έτσι δεν μπορούσε να ύπάρχη μία «μισέρι» Χάλ, άπόγονος της κόρης του μεγάλου ποιητού.

Αυτή ή έπιστολή ήταν ένα σύνθημα! Σε λίγο όλλοι έρευνήται άρχισαν νά έξετάζουν με προσοχή όλα τά «ευρήματα» του Ρόγκερς και σιγά-σιγά, ή ύπόθεσις αυτή άρχισε να παίρνει τίς διαστάσεις ενός τρομακτικού σκανδάλου!

Τό περίφημο φτυάρι του Ουίλλιαμ Πέν δεν άξιζε περισσότερο από δύο σελίνια. Ήταν ένα κοινό ξύλινο φτυάρι της παλιάς εποχής. "Η προσοπογραφία της λαικής Τζουλιάνας Πέν ήταν ένα άλλο εκατοστέσισμα και γενικώς όλα τά χειρόγραφα και τά αντικείμενα του Πέν, του Μίλτονος, του Γκραβί και του Σαίξπηρ ήταν ψεύτικα.

Ο Χούντερ Κάρολος Ρόγκερς τότε συνελήφθη από τους άστυνομικούς της Σκότλαντ Γράντ, τη στιγμή που έτοιμαζόταν νά τό σκάση από την 'Αγγλία, και κλείστηκε στην φυλάκη του Ουάιτπλεντον. Στην άρχή, βέβαια, άρήνθηκε όλεις αυτές τίς κατηγορίες, με τά έννοσητοιρικά στοιχεία έναντιον του ήταν τόσο πολλά, ώστε στο τέλος παραδέχτηκε ότι ήταν ένας...μεγαλοφρενής άπατενας!

Κι' έτσι σήμερα, αυτός ο «δαμόνιος» Ρόγκερς, θεωρείται ός ο Σταβίσκιν του κόσμου των φιλοτέχνων.

M. ΛΑΡΙΚ

Η προσοπογραφία της λαικής Πέν, ή όποια έπληρώθη ως έργο του Ρόμνι